

"Rızık namıyla bir madde-i lâtifeyi ister ki, o beden uzuvlarının ayrı ayrı hacetleri nisbetinde, Rezzâk-ı Hakikî, bir kanun-u mahsusla taksim ve tevzi ediyor." cümlesindeki "madde-i latife" ne demektir?

"İşte, şu tarzda o vücudu yapan Sâni-i Hakîm, her sene bir libas gibi o vücudu değiştirir. O vücudun değiştirilmesi ve bekası için, inhilâl eden eczaların yerini dolduracak, çalışacak yeni zerrelerin gelmesi için bir terkibe muhtaçtır. İşte o beden hücreleri, muntazam bir kanun-u İlâhî ile yıkıldığından, yine muntazam bir kanun-u Rabbânî ile tamir etmek için, rızık namıyla bir madde-i lâtifeyi ister ki, o beden uzuvlarının ayrı ayrı hacetleri nisbetinde, Rezzâk-ı Hakikî, bir kanun-u mahsusla taksim ve tevzi ediyor."

"Şimdi, o Rezzâk-ı Hakîmin gönderdiği o madde-i lâtifenin etvârına bak. Göreceksin ki, o maddenin zerrâtı, bir kabile gibi küre-i havada, toprakta, suda dağılmışken, birden hareket emrini almışlar gibi bir hareket-i kasdîyi işmam eden bir keyfiyetle toplanıyorlar. Güya onlardan her bir zerre bir vazifeyle bir muayyen mekâna gitmek için memurdur gibi, gayet muntazam toplanıyorlar. Hem gidişatından görünüyor ki, bir Fâil-i Muhtarın bir kanun-u mahsusuyla sevk edilip, cemâdat âleminde mevâlîde, yani zîhayat âlemine girerler. Sonra, nizâmât-ı muayyene ve harekât-ı muttarıda ile ve desâtir-i mahsusa ile rızık olarak bir bedene girip, o beden içinde *dört mutfakta* pişirildikten sonra ve *dört inkılâbât-ı acîbeyi* geçirdikten sonra ve *dört süzgeçten* süzüldükten sonra, bedenine aktâra yayılarak, bütün muhtaç olan âzâların muhtelif ve ayrı ayrı derece-i ihtiyaçlarına göre, Rezzâk-ı Hakikînin inâyetiyle ve muntazam kanunlarıyla inkısam ederler."⁽¹⁾

Madde-i latife denilen şey; insanın bedeninde çalışan ve onun yaşamasına sebep olan vitamin ve elementlerdir. Bunlar insan bedenine rızık sureti ile gönderiliyorlar. Mesela; havuç kainat mutfağında hazırlanıp yeme kıvamına getirilince, insan bunu rızık şeklinde yiyerek, gözde çalışmak üzere letafet kazandırıp sevk ediyor. Havucun maddi hali ile göze vitamin ve element olması mümkün olmadığı için, gözün letafetine uygun hale gelmek için birçok rafine ve latifleştirme aşamalarından geçmesi gerekiyor. Mide bunlardan bir tanesidir. Mide rızıkları hazmederek bedenine hassas ve latif noktalarına layık bir surete çeviriyor. Sair sindirim sistemleri havucu daha da latifleştirerek, gözün latif bünyesine uyumlu hale getiriyor.

Dışarıda maddi ve kesif olan gıdalar, rızık şeklinde insan bedeninde latif ve nurani bir madde şeklinde şalışıyorlar. Havucu bu rafine aşamalarından geğirmeden, direkt göze soksak, göze rızık ve fayda değil; dőřman ve zarar olur. 7

İşte Őstad Hazretleri burada bu sőreci izah ediyor. **Rezzak** ismi sadece kainat mutfağında değil, insan bedeninde de başka aşamalar şeklinde tecelli ediyor.

(1) bk. [Sőzler, Yirmi Dokuzuncu Sőz, İkinci Maksat.](#)